

*Jotta elämä olisi reilumpaa.
Ihan kaikkialla.*

Budjettiesitys vuodelle 2025 kehityspolitiikan näkökulmasta

Fingon tieto- ja näkemyskooste eduskuntakäsittelyn tueksi syyskuussa 2024

Ilmari Nalbantoglu ja Anna Hyvärinen

Johtopäätökset budjetista

Keskeiset vaikutukset budjetissa	Tarvittavat toimet
Leikkaukset varsinaiseen kehitysyhteistyöhön ovat mittavia: vuonna 2025 noin viidennes suhteessa vaalikauden alkuun.	• Leikkausten kohtuullistaminen. • loppuvaalikaudelle budjettinäköymä, että leikkauksia ei tule lisää – muuten Suomi joutuu purkamaan raskaasti tekemiään kv-sitoumuksia ja saavuttamia tuloksia
Vähiten kehittyneiden maiden (LDC-maat) rahoitusosuutta ei enää seurata; niiden rahoitusosuus ja asema selonteissa on kaventunut.	• LDC-maiden rahoitusosuuden seuranta tulee palauttaa budjettiin – kuten UaV:kin on linjannut • LDC-maiden rahoitusosuus tulee kääntää kasvuun
Arviota Suomen myöntämästä biodiversiteetti- tai ilmatorahoituksesta ei ole, vaikka Suomi on kansainvälisesti sitoutunut rahoituksen mobilisoimiseen	• Budjettiesityksen tulee antaa selkeä arvio ilmasto- ja biodiversiteettirahoituksen toimeenpanosta
Useita järjestöjen avustusmuotoja on lakkautettu tai leikattu lähes olemattomaksi, vaikka kokonaisuudessaan järjestörahoitusta on lisätty. Tämä vähentää kansalaisyhteiskunnan monimuotoisuutta.	• Leikkausten peruminen • Siirtymäkauden tuki järjestöille, joiden avustukset lopetetaan

Hallituksen budjettiesitys vuodelle -25 tarkentaa kehysriihen linjauksia

	2023	2024	%-muutos	€-muutos	2025	%-muutos	€-muutos	%-muutos -23-25	€-muutos -23-25
UM: "Varsinainen kehitysyhteistyö"	710 341 000 €	621 699 000 €	-12 %	-88 642 000 €	532 547 000 €	-14 %	-89 152 000 €	-25 %	-177 794 000 €
Tuki Ukrainalle	0 €	57 821 000 €	100 %	57 821 000 €	47 276 000 €	-18 %	-10 545 000 €	100 %	47 276 000 €
"Ukraina"+"varsinainen	710 341 000 €	679 520 000 €	-4 %	-30 821 000 €	579 823 000 €	-15 %	-99 697 000 €	-18 %	-130 518 000 €
UM: muut momentit	206 216 000 €	231 015 000 €	12 %	24 799 000 €	205 451 000 €	-11 %	-25 564 000 €	0 %	-765 000 €
Monenkeskinen kehitysyhteistyö	222 911 000 €	203 979 000 €	-8 %	-18 932 000 €	193 463 000 €	-5 %	-10 516 000 €	-13 %	-29 448 000 €
Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	192 704 000 €	138 639 000 €	-28 %	-54 065 000 €	112 310 000 €	-19 %	-26 329 000 €	-42 %	-80 394 000 €
Euroopan kehitysrahasto	28 691 000 €	30 655 000 €	7 %	1 964 000 €	22 000 000 €	-28 %	-8 655 000 €	-23 %	-6 691 000 €
Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	58 311 000 €	56 101 000 €	-4 %	-2 210 000 €	35 962 000 €	-36 %	-20 139 000 €	-38 %	-22 349 000 €
Humanitaarinen apu	92 000 000 €	83 000 000 €	-10 %	-9 000 000 €	55 000 000 €	-34 %	-28 000 000 €	-40 %	-37 000 000 €
Kehitysyhteistyön suunnittelu- ja tukitoiminnot	5 695 000 €	5 312 000 €	-7 %	-383 000 €	4 770 000 €	-10 %	-542 000 €	-16 %	-925 000 €
Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	2 050 000 €	1 950 000 €	-5 %	-100 000 €	1 600 000 €	-18 %	-350 000 €	-22 %	-450 000 €
Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle ja kehitysyhteistyötiedotukselle	87 950 000 €	87 950 000 €	0 %	0 €	97 950 000 €	11 %	10 000 000 €	11 %	10 000 000 €
Korkotuki-instrumentti	22 900 000 €	21 000 000 €	-8 %	-1 900 000 €	11 000 000 €	-48 %	-10 000 000 €	-52 %	-11 900 000 €
Ilmastotoimet	216 000 000 €	330 000 000 €	53 %	114 000 000 €	225 000 000 €	-32 %	-105 000 000 €	4 %	9 000 000 €
Yhteensä kehy-määrärahat	1 177 400 000 €	1 208 900 000 €	3 %	31 500 000 €	1 064 049 000 €	-12 %	-144 851 000 €	-10 %	-113 351 000 €
BKTL-osuus	0,52 % (ennakko)	0,41 % (arvio)			0,36 % (arvio)				

Huomioita budjetista

- Vuosien -23 ja -25 budjetit ovat heikosti vertailtavissa, koska v. -24 budjettiin lisättiin erillinen ”Ukraina-momentti”, josta kohdennetaan kehitysyhteistyörahoitusta ja hum. apua Ukrainalle. Tämä vähentää momentin ”varsinainen kehitysyhteistyö” ja käyttösunnitelmakohdan ”humanitaarinen apu” määriä v. -24 ja -25 verrattuna v. -23.
- Taulukossa esitetty varsinaisen kehitysyhteistyön määräraha 532 547 000 € on bruttoluku. Nettoluku on hieman suurempi, valtiolla on myös tuloja n. 1,5 milj. €, tämä nettoluku on ilmaistu budjettikirjassa momentin 24.30.66. yhteydessä ja on 534 055 000 € .
- Tukeen kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle tietojemme mukaan sisältyy +10 milj. € siirto humanitaarisen avun käyttösunnitelmakohdasta. Jatkossa erityisesti ohjelmataukea ja humanitaarista apua on määrä voida käyttää synergisemmin. Toisin sanoen, +10 milj. € ei ole varsinainen lisäys, vaan siirto käyttösunnitelmakohdalta toiselle.
- Ilmastotoimien 225 milj. € on tavoite vuodelle 2025.

*Jotta elämä olisi reilumpaa.
Ihan kaikkialla.*

Kiitos!

Lisätiedot:

Ilmari Nalbantoglu
Johtaja, vaikuttaminen
Ilmari.nalbantoglu@fingo.fi
p. 050 317 6693

Anna Hyvärinen
Asiantuntija, vaikuttaminen
Anna.hyvarinen@fingo.fi
p. 050 317 6744

A dark blue world map with glowing yellow and orange dots representing city lights, primarily concentrated in North America, Europe, and East Asia.

LIITE | Lisätietoja Fingon muutostukiehdotuksesta

Ehdotus: muutostuki ahdingossa oleville järjestöille

Fingo on laatinut UM:lle seuraavan ehdotuksen:

- Vuonna 2024 on (käytännössä) lakkautettu kolme valtion avustusmuotoa: VGK-avustus, rauhantyön avustus ja nk. ”utp-avustus”, eli momentti 24.90.50. ”eräät valtionavut” – tosin 24.90.50. –momentille palautettiin budjettiriihessä +1 milj. euroa.
- Avustusten yhteissumma on ollut VGK-tuki: 2,2 milj. €, rauhantyö 852 000 €, ”utp-avustus”, 1,063 milj. € eli yhteensä 4,115 miljoonaa €. Kun lasketaan budjettiriihessä UTP-tukeen palautettu miljoona euroa mukaan, lakkautettuja avustuksia on n. 3,1 miljoonaa euroa.
- Avustuksia ovat saaneet yhteensä: VGK-tuki: 19 järjestöä, rauhantyö 20 järjestöä, ”utp-avustus” 19 järjestöä. Yhteensä avustuksia ovat saaneet 52 eri järjestöä. VGK+rauhantuen saajia on yhteensä 36 eri järjestöä. Osa järjestöistä on viime hakukierroksen jälkeen saanut kahta tai kolmea eri avustusta.
- Osaa näistä järjestöistä uhkaa nykynäkymällä vuoden 2025 alussa lakkauttaminen. Monet näistä järjestöistä on toiminut kymmeniä vuosia Suomessa. Vaikka järjestöjen rahoitus on ollut monipuolista, valtionavustus on muodostanut perustan, jonka varaan muuta rahoitusta on voinut hakea. Jos/kun järjestöjen ammattimainen toiminta lakkaa, vastaavaa toimintaa ei ole mahdollista korvata vapaaehtoistyöllä. Järjestöjen työntekijät ovat mahdollistaneet myös vapaaehtoistoimintaa järjestöjen puitteissa.
- Järjestöillä on ollut n. puoli vuotta aikaa järjestellä uudelleen toimintaansa. Tämä on hyvin lyhyt aika tilanteessa, jossa järjestöillä on saman aikaisesti ollut leikkauksia ennen suunniteltua toimintaa ja sitoumuksia sekä esimerkiksi lomautuksia.
- Niiltä osin, kuin järjestöjen avustusluokkien leikkauksia ei voida kohtuullistaa, vuodelle 2025 tulisi perustaa kertaluonteinen siirtymäkauden tuki, jonka avulla lakkautusuhan kohtaavat järjestöt voivat järjestää uudelleen toimintaansa, jotta niiden tuottama yhteiskunnallinen hyöty ei katoa.

Ehdotus: käytännön tiedot muutostukiehdotuksesta

Ehdotus muutostueksi:

- Muutostukea voivat hakea kaikki järjestöt (kansallisesti toimivat yhdistykset), jotka:
 - ovat saaneet seuraavia valtionavustuksia: VGK-avustus, rauhantyön avustus ja nk. ”utp-avustus”, eli momentti 24.90.50. ”eräät valtionavut”
 - Hakemuksessa osoittavat, että valtionavustuksen poistuminen merkitsee uhkaa järjestön lakkauttamisesta tai valtaosan toiminnasta lopettamista
- Tuelle järjestetään yksi erillinen hakukierros, jota hallinnoi joko ulkoministeriö tai oikeusministeriö
- Tuen kokonaismäärän tulisi olla noin 1,5 miljoonaa euroa. Se on arvio vähimmäismäärästä, joka tarkastellessa avustuksia saaneiden järjestöjen määrää, luonnetta ja avustusmääriä, tarvitaan muutosprosesseihin.
- Siirtymäkauden tukea voitaisiin käyttää esimerkiksi:
 - Muihin järjestöihin yhdistymiseen liittyviin kuluihin / työaikaan, joka yhdistymisprosessi vaatii
 - Muuntumiseen uuteen yhteisömuotoon
 - (Uuteen) varainhankintaan
 - Järjestön tiedon, osaamisen tallentamiseen mahdollisuuksien mukaan (esimerkiksi oppimateriaaleiksi) muotoon, jossa muut toimijat voivat hyötyä niistä vaikka ko. järjestö joutuu lakkauttamaan toimintansa kokonaan tai valtaosalta.